A SZÓBELI TÁJÉKOZTATÁST KIEGÉSZÍTŐ BETEG TÁJÉKOZTATÓ

1. A műtét rövid leírása:
Megfelelő előkészítés, fertőtlenítés után a hasüreget haránt vagy alsó-középső hosszmetszésből megnyitjuk. Tájékozódunk a kismedencei szervek állapotáról. Műszerekkel rögzítjük a méhet, majd lépésről lépésre leválasztjuk a tartószalagokról, és egyúttal elektromos „érhegesztő” készülékkel vagy öltésekkel ellátjuk a hozzá vezető ereket. Megnyitjuk a méhet fedő hashártyát elől és hátul, lepreparáljuk a húgyhólyagot, lefogjuk a fő verőereket, majd megnyitjuk a hüvelyboltozatokat és a szervet egészében eltávolítjuk. Ezt követően a műtéti területet ellenőrizzük, a hüvelycsonkot zárjuk és a tartószalagok segítségével rögzítjük. Szükség esetén helyreállítjuk a hashártya folytonosságát, ezután a hasfali sebet több rétegben varratokkal/kapcsokkal zárjuk.
A hüvelycsonkban és a kismedencében a váladék levezetésére egy-két napra sokszor draint (csövet) hagyunk. Vaskosabb vagy vérzékenyebb hasfali sebbe szintén gyakran helyezünk szívódraint. A hólyagba már a műtét előtt katétert helyezünk fel, ezt a műtét után kb. 24 órával távolítjuk el szövődménymentes esetben.
A műtét során, rákmegelőzés céljából eltávolítjuk a petevezetékeket, és ha a megbetegedés ezt indokolja, vagy Ön már tartósan nem menstruál, eltávolítjuk a petefészkeket is.

2. Kockázatok:
A műtét során sérülhetnek a hasűri szervek, elsősorban a méh közvetlen közelében elhelyezkedő húgyhólyag, vesevezeték, végbél. Ezek a sérülések rendkívül ritkák, többnyire az alapbetegség miatt kialakult anatómiai eltéréssel függenek össze, a műtét során általában maradéktalanul korrigálhatók. Előfordulhat olyan fokú műtéti vérzés, mely miatt vérátömlesztést kell adnunk.

3. Előnyök:
A műtét végleges megoldást jelent a méh jóindulatú izomdaganata (myoma), és/vagy a méhizomzatban elhelyezkedő kóros nyálkahártya-szigetek (adenomiózis) esetén, a méhnyak vagy a méh üregrendszerének rákmegelőző állapotában, a petefészkek rosszindulatú megbetegedései esetén. Ugyancsak ez a legjobb megoldás a vérzés elmaradását követően jelentkező jóindulatú petefészek daganatoknál. Szintén ezt a műtéti típust érdemes választani a méh „korai” (még nem kiterjedt) rosszindulatú daganataiban. Néha ez a megoldás más módon nem kezelhető vérzészavar esetén is.
A műtétet követően Önnek nem lesz menstruációja, nem kell védekeznie. Ha a petefészkeket nem kellett eltávolítani és azok működnek, klimakteriális panaszok nem fognak jelentkezni, és a gyógyulás után Ön teljes értékű szexuális életet élhet, sőt ha alapbetegsége fájdalommal járt, a szexuális funkció sokszor javul.

4. Szövődmények
A 2. pontban taglalt közvetlen szövődményeken túl a leggyakoribb műtétet követő szövődmény a gyorsan gyógyuló, ártalmatlan hólyaghurut. Előfordulhat utóvérzés a kismedencében avagy a hasfali sebben, amely miatt ismételt hasmegnyitásra kerülhet sor és vérátömlesztést kell adni. A műtéti sebek gyógyulásának zavara (vérömleny keletkezése a sebben, váladékozás, sebgennyedés, esetleg a hasfali seb szétválása vagy szétrepedése) helyi kezelést, néha ismételt műtéti feltárást, a seb újraegyesítését teheti szükségessé. Harántmetszés után ritkán előfordul a seb környékének és a combhajlat bőrének az érzészavara. A hüvelycsonk illetve a műtéti terület gyulladása általában könnyen és maradéktalanul gyógyuló, ártalmatlan szövődmény, de rendkívül ritkán a környező szervekre terjedve a hólyag és a végbél károsodását idézheti elő. Ugyancsak ritkaság, de előfordulhat a bélműködés zavara („bélelzáródás”) és hashártyagyulladás, melyek miatt a hasüreget meg kell nyitni. Minden kismedencei műtét esetén viszonylag gyakori az alsó végtagok vénáiban kialakuló vérrögösödés (trombózis), ezt igyekszünk korai mobilizálással, a veszélyeztetett egyéneknél véralvadást gátló gyógyszer adásával megelőzni. Tartós utópanasz - amennyiben a műtéttel az alapbetegséget véglegesen sikerült megoldani, és Ön egyébként egészséges – ritkaság. Néha előfordul gyakoribb vizelési inger, székrekedés, puffadás, alhasi fájdalmak.

Ezek ritkán jelentősek, ha tartósan fennállnak balneoterápiára (fürdő-kezelés) általában szűnnek. Ha Ön még menstruált és az alapbetegség miatt el kellett távolítani a petefészkeket, klimakteriális panaszok jelentkeznek. Ezt nem tekinthetjük szövődménynek, de ha az Ön betegsége lehetővé teszi, gyógyszerrel megszüntethetők a kellemetlenségek.
Sajnos még kifogástalanul gyógyuló hasfali sebek esetén is előfordulhat, akár sok évvel a beavatkozás után, sérvképződés a műtéti hegben.

5. Sebészeti alternatíva:
5.1. Jóindulatú megbetegedések, esetén az esetek egy részében laparoszkóppal (hastükörrel) végzett vagy azzal kombinált hüvelyi méheltávolítás jöhet szóba.
5.2. Fiatal betegnél, ha a műtét nem méhnyak megbetegedés miatt történik, választhatjuk a méh amputációját. Ekkor a méhnyak megmarad, a hüvelyt nem nyitjuk meg, kevesebb a gyulladásos szövődmény.
5.3.Jóindulatú daganat (mióma), kiágyazása (a méh „plasztikája") elsősorban 40 éves kor alatt jön szóba, ha nem túl sok a daganat-gócok száma.
5.4. Gyógyszeres kezelésre nem reagáló vérzészavar esetén méhtükrözés segítségével végzett részeleges méhnyálkahártya eltávolítás vagy roncsolás, esetleg a kisebb nyálkahártya alatti mióma-gócok eltávolítása.
5.5. Az előző pontban vázolt esetekben szóba jön a nyálkahártya hővel történő roncsolása. (Magyarországon jelenleg korlátozottan érhető el)
5.6. Amennyiben a műtét jóindulatú petefészek elváltozás miatt történik, idősebb korban is választható csak a petefészek-petevezeték eltávolítás a méh megtartásával.

6. Nem sebészi alternatíva:
6.1. A méh jóindulatú daganatai esetén, ha a daganat nem túl nagy, a fő panasz a vérzészavar, próbálkozni lehet a gyógyszeres (hormonális) kezeléssel, hormontartalmú méhen belül eszköz felhelyezésével, esetleg gyógyszeres művi klimaktérium létrehozásával
6.2. Ha Önnek nagyobb izomdaganata van, elvileg a daganat méret csökkenthető bizonyos gyógyszerekkel, de a gyógyszerek hatása átmeneti, a kezelés rendkívül drága, mellékhatásként gyakran súlyos klimakteriális tünetek jelentkeznek.
6.3. Rosszindulatú daganat vagy daganatmegelőző állapot kezelése megkísérelhető sugárkezeléssel.
6.4. A petefészek rosszindulatú daganataiban szóba jön műtét nélkül végzett gyógyszeres kezelés. Ez azonban a túlélés esélyét nagymértékben rontja.

Ha bármit részletesebben szeretne tudni, bátran kérdezze meg kezelő orvosától a műtét előtti találkozáskor!

Kisvárda, …… év ..... hó ..... nap

A tájékoztatót megértettem: .....
beteg aláírása

Amennyiben nem a beteg kapta a tájékoztatást:
Szülő/törvényes képviselő/gondnok/nyilatkozattételre jogosult adatai (név, szig. szám, lakcím) és aláírása:
……
……
Korlátozottan cselekvőképes beteg esetében a betegnek és a törvényes képviselőnek (szülő vagy gondnok) együttes aláírása szükséges.

A műtéti beavatkozást igénybe vevő beteg neve: ……..

Szül. idő: ……., TAJ szám: ……

Alulírott kijelentem és aláírásommal igazolom, hogy kezelőorvosom Dr. …… részletesen tájékoztatott betegségemről, valamint a felajánlott műtét kockázatairól, előnyeiről, a lehetséges szövődményekről, és a kezelési alternatívákról.

Előtte megismertem a **B.1.2./N.5.** számú **Tájékoztató hasi méheltávolításról** című írásos tájékoztatót, melyet **áttanulmányoztam / számomra felolvastak *(a nem kívánt részt húzza át).***

A beszélgetés során kérdéseket is tettem fel: ……

……

…… ***(ha nem volt kérdés áthúzandó).***

A szóbeli és írásos tájékoztatást megértettem, kérdéseimre kielégítő választ kaptam. Ezeket elégségesnek találtam ahhoz, hogy szabadon dönthessek a műtét elfogadásáról vagy elutasításáról. A döntéshez elegendő idő állt rendelkezésemre. Tudomásul veszem, hogy szakszerű kezelés esetén is előfordulhatnak előre kiszámíthatatlan szövődmények, melyek a várható eredményt és gyógyulás időtartamát kedvezőtlenül befolyásolhatják.

Felhatalmazom/nem hatalmazom fel *(a nem kívánt részt húzza át)* a műtétet végző orvost, illetve orvos csoportot, és asszisztenciáját arra, hogy a műtét során felmerülő olyan előre nem látható műtéti beavatkozást is elvégezzenek, mely orvosilag indokolt, és az egészségem megóvására, illetve az életem meghosszabbítására irányul. Beleegyezem, hogy a műtét során szükségesnek tartott vérkészítményt, gyógyszert, fokozottan ellenőrzött szert, más anyagokat beadják, és a műtét során szükségessé váló kiegészítő vizsgálatokat elvégezzék.

Kijelentem, és aláírásommal megerősítem, hogy a felajánlott műtéti kezelésbe beleegyezek és kérem, hogy azt rajtam elvégezzék.

Elismerem, hogy beleegyezésemet kellő megfontolás után, a tájékoztatás megértése alapján minden kényszertől mentesen adom.

Kisvárda, …… év ..... hó ..... nap

…… ……

Tájékoztatást végző orvos aláírása — Beteg aláírása

Amennyiben nem a beteg gyakorolja a beleegyezést:
Szülő/törvényes képviselő/gondnok/nyilatkozattételre jogosult személy adatai (név, szig. szám, lakcím) és aláírása:
……
……
Korlátozottan cselekvőképes beteg esetében a betegnek és a törvényes képviselőnek (szülő vagy gondnok) együttes aláírása szükséges.

Írni, olvasni nem képes beteg esetén:
A beteg előttünk kijelentette, a számára felolvasott tájékoztatóban foglaltakat megértette és a műtétbe beleegyezését adta.

Tanú (név, lakcím, szig.szám): …… Tanú (név, lakcím, szig.szám): ……
…… ……
Aláírás: …… Aláírás: ……